

ikke på samme måde som andre landes forfatninger, f.eks. den europæiske menneskerettighedskonvention. Det er uheldigt, synes vi, fordi vi netop i international sammenhæng føler os forpligtet til at være i front på det område.

De to beslutningsforslag, som vi har drøftet her i dag, har lidt forskellig karakter, men jeg forstår det sådan, at både SF's og Kristeligt Folkepartis mål er det samme, nemlig at få nedsat en kommission, der kan forberede en grundlovsændring.

Kristeligt Folkeparti, vil jeg godt sige, kan naturligvis støtte SF's beslutningsforslag, selv om vi bestemt ikke deler alle de synspunkter, som SF fremfører i beslutningsforslaget og specielt i bemærkningerne, og da slet ikke det helt overordnede synspunkt, at grundloven i højere grad skal tage udgangspunkt i en socialistisk opfattelse. Men vi er enige med SF i, og det synes jeg sådan set er væsentligt også at understrege her ved afslutningen af debatten, at kampen om, på hvilke punkter grundloven skal ændres, eller hvilke tilføjelser der så skal gøres, fundamentalt set er en værdikamp.

Det er et spørgsmål om, hvilke værdier vi hver især ønsker skal være de grundlæggende og præge vores samfund. Det synes jeg klart kommer til udtryk i bemærkningerne til SF's beslutningsforslag, og her er vi enige. Grundlovsdebatten skal altså ikke kun sigte på at ændre grundloven, men også være med til at igangsætte en helt fundamental værdidebat, hvis perspektiver rækker langt videre.

Vort beslutningsforslag har haft til formål at få Folketinget til at tage stilling til nedsættelse af en forfatningskommission, hverken mere eller mindre. Vi har ikke angivet, hvor mange medlemmer en sådan kommission skal have, eller efter hvilke kriterier medlemmerne skal udpeges. Vi har heller ikke angivet, hvilke emner den skal belyse, eller arbejdsmetoder, og det er med velberådet hu.

Vi mener, at regeringen bør nedsætte forfatningskommissionen, men, og det er det afgørende, at det skal ske efter forhandling med Folketingets partier. Dermed har vi egentlig forsøgt at lægge op til en fleksibel model, en model, som såmænd kan indeholde både høringer og ekspertgrupper, om det så skulle være. Det afgørende er i den forbindelse, hvad regeringen og Folketingets partier kan blive enige om.

Netop fordi vi fra Kristeligt Folkepartis side ikke i vort beslutningsforslag har fremhævet de

ønsker, vi har til ændring af grundloven, vil jeg gerne her kort redegøre for de punkter, som vi anser for at være væsentlige.

For det første ønsker vi, at grundloven tilføres et egentligt menneskerettigheds- og værdikatalog, sådan som det i øvrigt også gør sig gældende for andre landes forfatninger. Via et sådant katalog kommer et fælles værdigrundlag stærkere til udtryk, og det er debatten herom, vi anser for at være væsentlig i en tid, hvor vi mest af alt gør værdier op i markedsværd. Retten til liv er en af de grundlæggende menneskerettigheder, som vi derfor også finder det naturligt fandt vej ind i grundloven. Vi er enige med SF i, at et forbud mod dødsstraf også vil være naturligt. Endelig vil jeg pege på behovet for en præcisering af foreningsfriheden. Det gælder også retten til uhindret at stå uden for foreninger, inklusive fagforeninger.

For det andet mener Kristeligt Folkeparti, at der er grund til at se på grundlovens bestemmelser vedrørende deltagelse i internationalt samarbejde. Det gælder især overstatsligt samarbejde og helt specifikt EU. § 20 er efter vores opfattelse ikke præcis nok.

For det tredje vil vi gerne have en klarere præcisering af magtfordelingsprincippet, altså forholdet mellem den lovgivende, udøvende og dømmende magt. Folketingets forretningsorden blev for et par år siden ændret, således at ministre har mulighed for at søge orlov fra Folketinget. Ordningen er frivillig. Kristeligt Folkeparti mener, at grundloven klart bør foreskrive, at ministre ikke kan være medlemmer af Folketinget. En ordning som i Norge vil på dette punkt være på sin plads. Ligeledes må grundloven foreskrive, at f.eks. dommere må nedlægge deres hverv, hvis de bliver indvalgt i Folketinget.

For det fjerde finder Kristeligt Folkeparti, at folketingsvalg i utide er en uring. Vi ønsker statsministerens opløsningsret ophævet, så vi får faste 4-årige valgperioder, sådan som vi også kender det fra Norge. Selv om en sådan ordning ikke er løsningen på alle parlamentariske kriser, er den alligevel at foretrække. Vi tror, det vil give større parlamentarisk stabilitet, og vi kender jo til ordningen fra amts- og byrådene. Alternativt, og det synes vi da også er værd at overveje, kunne det være en løsning, hvor statsministeren alene med et folketingsflertal i ryggen kunne udskrive valg.

For det femte finder vi det helt naturligt, at tronfølge loven søges ændret i forbindelse med